

עמוד 1 מתוך 25

דו"ח סיכום מחקר

רשת BOT-NET

-

MEGA – D / OZDOK

מאפייני מסמך

מחבר	פולינה חזנוב, יול בהט
מספר גרסה	1.0
סטטוס	סופית
תאריך הוצאה	דצמבר 2009
שם קובץ אלקטרוני	

תשומות / הערות

שם/תפקיד	הערה (אופציונאלי)	תאריך	חתימה

היסטוריה

מ. גרסה	ת. הוצאה	מחבר	שינויים מרכזיים בגרסה
0.1		פולינה חזנוב, יול בהט	גרסה ראשונה
1.0	14/12/09	פולינה חזנוב, יול בהט	גרסה סופית

הפצה

מ. גרסה	נמענים
1.0	רשימת תפוצה SI

תוכן עניינים

4.....	כללי	1.
4.....	רקע	1.1
4.....	קצת על Mega-D	1.2
4.....	רשתות Bot Net באופן כללי	2.
5.....	רשת Mega-D בפירוט	3.
5.....	כללי	3.1
5.....	דרכי הפצה	3.2
8.....	אופן פעילות ויכולות שונות	3.3
8.....	התבססות במחשב המותקף	3.3.1
9.....	שליחת דואר זבל	3.3.1
9.....	מנגנוני ההגנה של Ozdok	3.3.2
14.....	Alternate Data Stream	3.3.3
15.....	היסטוריה וסטטיסטיקות	3.4
15.....	התחלת הפעילות	3.4.1
18.....	התפשטות Mega-D בעולם	3.4.2
19.....	הנפילה הגדולה הראשונה, וההתאוששות הזמנית	3.4.3
21.....	הפלת Mega-D על ידי חברת FireEye	3.4.4
23.....	סיכום ביניים	3.4.5
24.....	ביבליוגרפיה	4.

כללי

1.1 רקע

במסגרת פעילותו של פרויקט תהיל"ה, צוות אבטחת המידע של הפרויקט חוקר מגוון נרחב של איומים אלקטרוניים על תשתיות המחשוב של ממשלת ישראל. מתוך רצון וכוונה לשמר את הידע הנצבר במסגרת פעילות מחקר זו, וכן על מנת להגביר את המודעות בנושאים שונים באבטחת מידע בקרב אוכלוסיות הממשלה השונות, צוות אבטחת המידע מרכז, מסכם ומפיץ סקירות שונות בנושאים אלו.

2.1 קצת על Mega-D

רשת Mega-D הינה רשת זומבים, אשר בשיא גודלה והשפעתה הייתה אחראית על כ-30% מתעבורת דואר הזבל באינטרנט. במהלך חודש אוקטובר 2009 קבוצת חוקרים הצליחה להשתלט ולהפיל את הרשת. מסמך זה יסקור את ההיסטוריה של הרשת מתחילת פעולה, דרך ניתוח התשתיות שלה ועד להפלתה הסופית.

רשתות Bot Net באופן כללי

רשתות Bot (Bot Nets) הן רשתות של מחשבי זומבי (Bots), הנשלטים מרחוק באמצעות מנגנונים שונים, לרוב ללא ידיעתו של בעל המחשב. אף שרוב הזמן המחשב הנשלט מתפקד כרגיל, ניתן להורות לו מרחוק לבצע פעולה בניגוד לרצון בעליו. נותני הפקודות, הנקראים Bot Master או Bot Herder, מבצעים את השליטה משרתי שליטה ובקרה (Command and Control Center או בקיצור C&C). כאשר תוקף מסוים השיג שליטה שכזו במספר רב של מחשבים (כלומר, Bot Net), הוא יכול לבצע את הפעולות הזדוניות בהיקף רחב מאוד, ועל ידי כך להגביר את הנזק הפוטנציאלי.

רשת Mega-D בפירוט

1.3 כללי

רשת Mega-D היא אחת מרשתות ה-Botnet המפורסמות והפעילות שידע האינטרנט. הרשת החלה את דרכה בספטמבר 2007, ופעלה על ידי הפצת סוס טרויאני בשם Ozdok. ייחודם העיקרי של הסוס והרשת הוא שבניגוד לסוסים טרויאנים אחרים (ראה ערך Zeus), הם מעולם לא נוצלו למטרות זדונית כגון תקיפה מחשבים. ייעודם העיקרי והיחיד של הסוס והרשת היה להוות את רשת הפצת הספאם הגדולה בעולם – מטרה שהם אכן עמדו בה. מהר מאוד הרשת מתחילת פעולתה הרשת טיפסה לעשרייה הגבוהה של מפיצי דואר הזבל, ואף הגיעה בשיאה ל 32% מכל דואר הזבל העובר העולם. גודל התעבורה של דואר זבל המופץ על ידי Mega-D אף גבר על גודל התעבורה של ה-Storm Botnet (ראה מסמך נפרד) שהגיע בשיאו ל 21%. נתון זה מרשים עוד יותר לאור העובדה שרשת Mega-D כללה בשיאה כ-35,000 מחשבים – מספר הקטן פי 3 מגודל רשת Storm, וגם זאת על פי הערכות חסר. שמה של הרשת ניתן לה בעקבות הקישור שנעשה בינה לבין אחד המוצרים שהיא עזרה לפרסם – מוצר להגברות האון הגברי.

2.3 דרכי הפצה

כאמור, Mega-D הינה רשת המרחיבה עצמה בצורה עצמאית. בין עשרות ומאות אלפי דברי הדואר שנשלחו על גבי תשתיות הרשת ביום, חלק מאלו כללו גם קבצי הדבקה של הסוס Ozdok. לרוב, נושאי המיילים הם מוצרים רפואיים, צמחי מרפא, תכשירי מין ומוצרים דומים. בנוי ה Mega-D השתמשו גם בהנדסה חברתית על מנת לגרום לקוראי המייל להיכנס לקישור, כאשר שלחו מיילים לקהלי יעד מכוונים ידיעות על מותו של שחקן אוסטרלי מפורסם. יוצרי ה Mega-D גם משתמשים ברשתות חברתיות כגון פייסבוק; הם יוצרים אתרי Phishing ייעודיים, ושולחים מייל הנראה כמו הזמנה של צפייה בפרטים של אדם הרשום ברשת החברתית. לאחר כניסת הקורבן לאתר הוא מתבקש לעדכן את ה Flash Player שלו, ולמעשה מריץ את הקוד של הסוס Ozdok. האתרים הזדוניים שהמפיצים בנו מכיל תוכן על מנת לשמור על ההטעיה או למכור מוצר כלשהוא.

VPXL - Penis Enlargement Made Easy - Microsoft Internet Explorer

Address: http://www.expressherbals.com

expressherbals
no. 1 penis enlargement supplement worldwide!

AS SEEN ON TV

Gain An Amazing 1 to 3 full Inches!

"VPXL Has Worked For THOUSANDS of Clients." - Dr.J.B. Dowd

Home | Faq | Testimonials | Order | Contact Us | Privacy Policy

We offer a FULL MONEY BACK GUARANTEE! If you are not completely satisfied with the results of VPXL, you have nothing to lose, just a \$M to gain!

Order Exp

Done

Never lose hope to recover! - Central European (ISO)

File Edit View Tools Message Help

From: Mari Barnhart
Date: Tuesday, 26 February 2008 7:56 a.m.
To: -
Subject: Never lose hope to recover!

Many things can spoil the joy of your life.

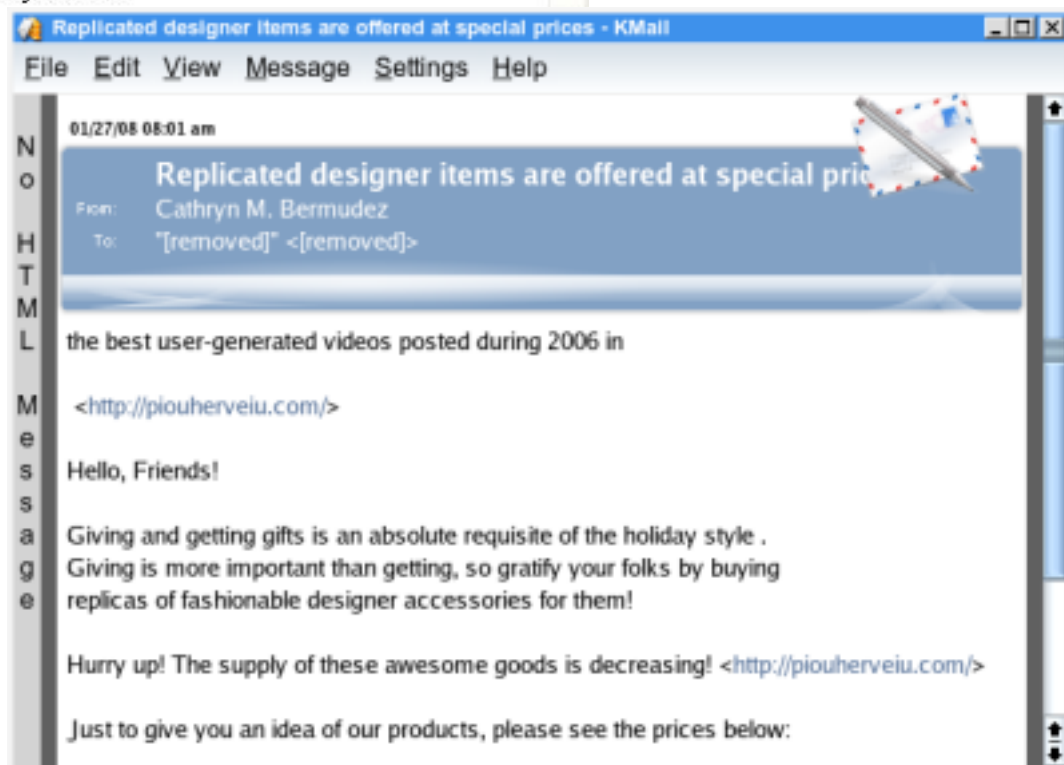
Some of them are in particular widespread, such as:

- * Pen*is Growth medication
- * erectyle and other s'e_xual dysfunctions
- * obesity
- * depressive disorders
- * sleep disorders
- * allergy

If you suffer from any of the above mentioned diseases, you are welcome to check our site.

We offer high-quality, U.S. licensed medicines at substantially reduced prices!

Clear off your sickness today!

3.3 אופן פעילות ויכולות שונות

1.3.3 התבססות במחשב המותקף

קובץ ההרצה של הסוס Ozdok נקרא ברוב המקרים באחד מהשמות הבאים: icf.exe, cacglivin.exe, mm32nov.exe, icf32.exe ו-guyymgvl.exe. לאחר ההרצה הסוס מחביא שני קבצים בשם:

```
%System%\svchost.exe:exe.exe
```

```
%Windir%\system32:svchost.exe
```

הקבצים מוחבאים בשיטת (ADS) Alternate Data Stream, עליה נפרט בהמשך ([ראה](#) [סעיף 3.3.3](#)).

כמו כן הסוס מוסיף ערכי Registry :

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\SharedAccess\Parameters\FirewallPolicy\DomainProfile\AuthorizedApplications\List"%System%\svchost.exe" = "%System%\svchost.exe*:Enabled:svchost"
```

```
HKEY_LOCAL_MACHINE\SYSTEM\CurrentControlSet\Services\SharedAccess\Parameters\FirewallPolicy\StandardProfile\AuthorizedApplications\List"%System%\svchost.exe" = "%System%\svchost.exe*:Enabled:svchost"
```

על ידי שינוי זה הוא משנה את ההגדרות של חומת האש של מערכת ההפעלה כך שהתקשורת של הקוד הזדוני לא תחסם בו.

לאחר מכן הוא מוסיף Service בשם icf על מנת לוודא שבכל עליה של מחשב הקוד הזדוני שלו ירוץ.

לבסוף, הסוס יוצר תקשורת בפורט 80 עם שרתים מוגדרים מראש לשם קבלה ומסירה של נתונים. המידע לא עובר בפרוטוקול HTTP אלא בפרוטוקול מוצפן לא סטנדרטי. נכון להיום ידועים כ-45 שרתי שליטה ובקרה.

1.3.3 שליחת דואר זבל

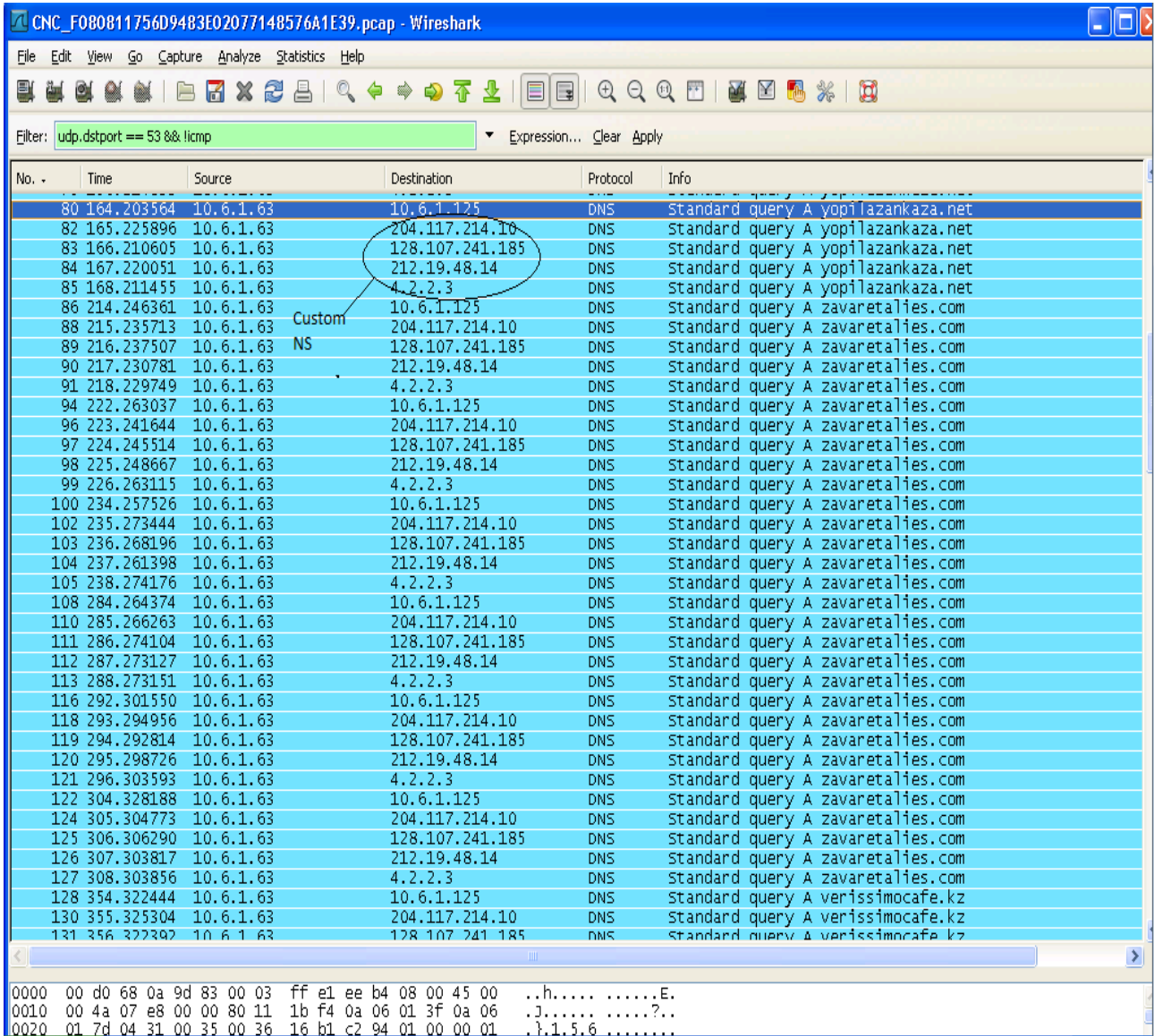
ברגע שהמחשב הנגוע מצליח להתקשר עם אחד משרתי ה-C&C, הוא שולח מייל בדיקה דרך פורט 25 לאותו השרת. אם המייל עובר בהצלחה, הסוס מוריד תבנית של מייל בערוץ המאובטח שיצר, ומתחיל לשלוח דואר זבל לרשימה של נמענים, המושגת גם היא מהשרת. כל מחשב נגוע שולח כ-15,000 מיילים בשעה.

2.3.3 מנגנוני ההגנה של Ozdok

לאחר ההפלה של רשת McColo, שתתואר בהמשך, בוני הרשת לא סמכו על תת רשת אחת לכן הם פיזרו את שרתי שליטה ובקרה שלהם ברשתות שונות ופיתחו מנגנון תקשורת עם מספר מדרגות הגנה.

1. בתוך הקוד הזדוני נמצאת רשימה Hard Coded של שרתי שליטה ובקרה; אם תקשורת עם אחד מהם נכשלת הם עוברים לשרת הבא.
2. בתוך הקוד נמצאת גם רשימת שרתי DNS ייעודיים שיכולים לחברם לשרתי שליטה ובקרה. אם הסוס לא מצליח להתחבר לשום שרת שליטה ובקרה מהרשימה, הוא בודק את כתובת של אתר C&C דרך אחד שרתי ה-DNS הנמצא ברשימה ואם גם ה-DNS הייעודי לא מצליח למצוא את הכתובות של שרתי השליטה, הסוס עובר לשרת DNS נוסף מהרשימה.
3. אם כל אלו כושלים, כל יום הסוס יכול להגריל כתובת אקראית המבססת על תאריך וזמן ואם בוני הסוס ירצו להחזיר את השליטה לידיהם, הם פשוט צריכים לרשום את הדומיין החדש.
4. מנגנון נוסף נקרא BotnetWeb – כלומר, הסוס פותח דלת לתוכנות זדוניות נוספות, ובמקרה שיצליחו להתגבר על כל המנגנוני ההגנה של הסוס, בוני הסוס יצליחו להחדיר עדכון או שינוי של Ozdok דרך תוכנה זדונית אחרת.

בתמונה הבאה ניתן לראות בקשות DNS סטנדרטיות לשרתי שליטה ובקרה של הסוס.

CNC_F080811756D9483E02077148576A1E39.pcap - Wireshark

Filter: udp.dstport == 53 && !icmp

No.	Time	Source	Destination	Protocol	Info
80	164.203564	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A yopilazankaza.net
82	165.225896	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A yopilazankaza.net
83	166.210605	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A yopilazankaza.net
84	167.220051	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A yopilazankaza.net
85	168.211455	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A yopilazankaza.net
86	214.246361	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A zavaretalies.com
88	215.235713	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A zavaretalies.com
89	216.237507	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A zavaretalies.com
90	217.230781	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A zavaretalies.com
91	218.229749	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A zavaretalies.com
94	222.263037	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A zavaretalies.com
96	223.241644	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A zavaretalies.com
97	224.245514	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A zavaretalies.com
98	225.248667	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A zavaretalies.com
99	226.263115	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A zavaretalies.com
100	234.257526	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A zavaretalies.com
102	235.273444	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A zavaretalies.com
103	236.268196	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A zavaretalies.com
104	237.261398	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A zavaretalies.com
105	238.274176	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A zavaretalies.com
108	284.264374	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A zavaretalies.com
110	285.266263	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A zavaretalies.com
111	286.274104	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A zavaretalies.com
112	287.273127	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A zavaretalies.com
113	288.273151	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A zavaretalies.com
116	292.301550	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A zavaretalies.com
118	293.294956	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A zavaretalies.com
119	294.292814	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A zavaretalies.com
120	295.298726	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A zavaretalies.com
121	296.303593	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A zavaretalies.com
122	304.328188	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A zavaretalies.com
124	305.304773	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A zavaretalies.com
125	306.306290	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A zavaretalies.com
126	307.303817	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A zavaretalies.com
127	308.303856	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A zavaretalies.com
128	354.322444	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A verissimocafe.kz
130	355.325304	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A verissimocafe.kz
131	356.322302	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A verissimocafe.kz

0000 00 d0 68 0a 9d 83 00 03 ff e1 ee b4 08 00 45 00 ..h.....E.
 0010 00 4a 07 e8 00 00 80 11 1b f4 0a 06 01 3f 0a 06 .J.....?..
 0020 01 7d 04 31 00 35 00 36 16 b1 c2 94 01 00 00 01 .1.5.6.....

כאן ניתן לראות ניסיון לבקשת DNS לדומיין עם כתובת מוגרלת

CNC_F080811756D9483E02077148576A1E39.pcap - Wireshark

Filter: udp.dstport == 53 && !icmp

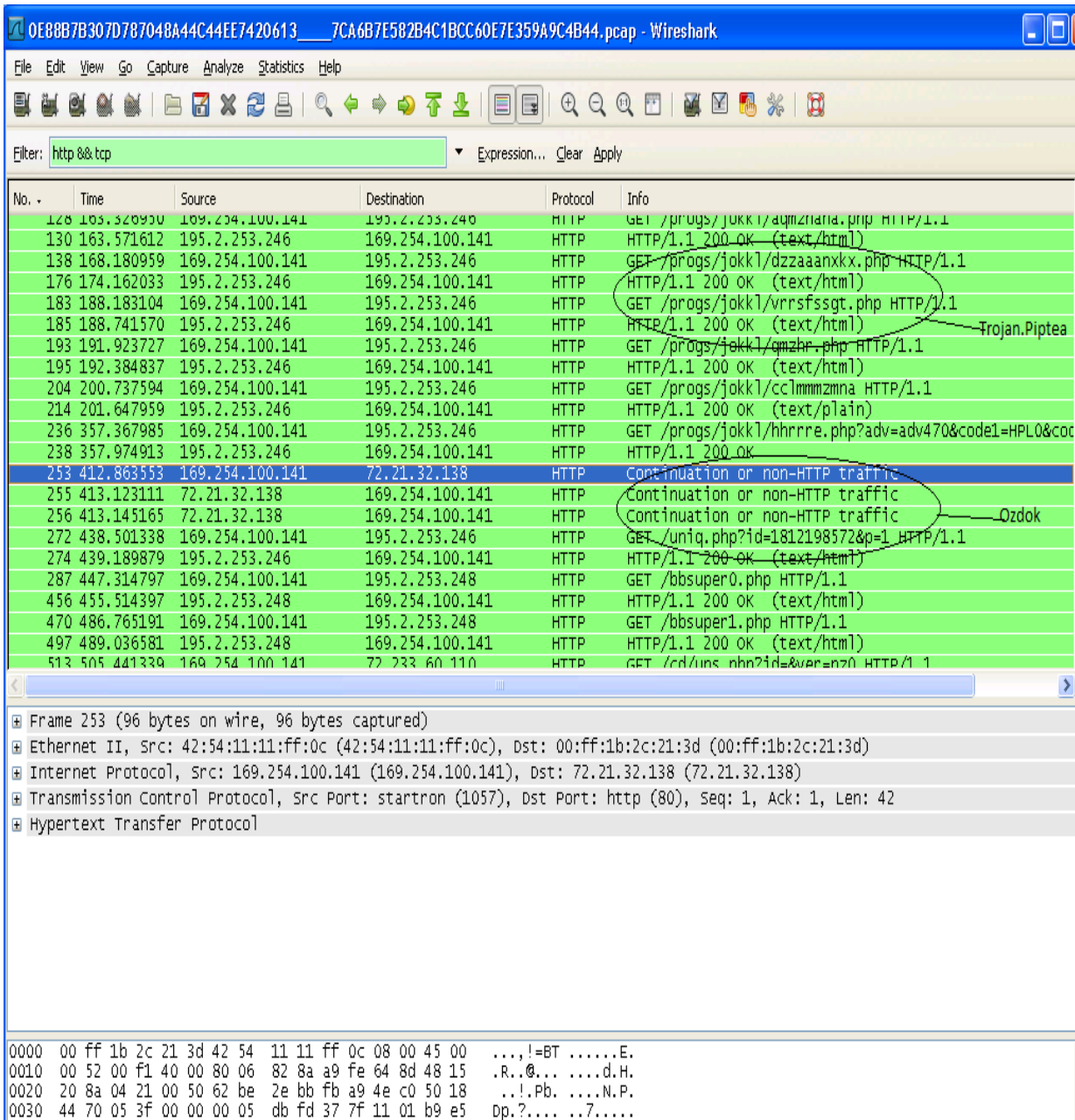
No. -	Time	Source	Destination	Protocol	Info
176	496.356877	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
177	497.383962	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
178	498.375515	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
181	502.384383	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
183	503.382781	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
184	504.380811	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
185	505.369825	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
186	506.396455	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
187	514.399846	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
189	515.386155	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
190	516.386776	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
191	517.410226	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
192	518.391725	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A milffifezaboq.org
193	564.410440	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
195	565.401996	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
196	566.408855	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
197	567.407007	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
198	568.410834	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
201	572.423654	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
203	573.427533	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
204	574.436354	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
205	575.436387	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
206	576.421798	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
207	584.421963	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
209	585.430776	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
210	586.435256	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
211	587.434730	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
212	588.428871	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
215	634.430220	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
217	635.440963	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
218	636.458191	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
219	637.445919	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
220	638.457509	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
223	642.444681	10.6.1.63	10.6.1.125	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
225	643.449335	10.6.1.63	204.117.214.10	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
226	644.455526	10.6.1.63	128.107.241.185	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
227	645.454770	10.6.1.63	212.19.48.14	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org
228	646.453725	10.6.1.63	4.2.2.3	DNS	Standard query A b7znmw6skpsorjkkp.org

Auto generated domain

```

0000 00 d0 68 0a 9d 83 00 03 ff e1 ee b4 08 00 45 00  ..h.....E.
0010 00 4d 08 3c 00 00 80 11 1b 9d 0a 06 01 3f 0a 06  .M.<.....?..
0020 01 7d 04 31 00 35 00 39 c5 ec c7 9a 01 00 00 01  .}.1.5.9.....
    
```

בתמונה הבאה ניתן לראות שישנה גם תקשורת של סוסים אחרים במחשב הנגוע.

Wireshark capture of network traffic. The filter is set to 'http & tcp'. The packet list shows several HTTP requests and responses. Two specific packets are highlighted with red circles and labels:

- Packet 253: Continuation or non-HTTP traffic. Labeled 'Trojan.Piptea'.
- Packet 256: Continuation or non-HTTP traffic. Labeled 'Ozdok'.

The packet details pane for Frame 253 (96 bytes on wire, 96 bytes captured) shows:

- Ethernet II, Src: 42:54:11:11:ff:0c (42:54:11:11:ff:0c), Dst: 00:ff:1b:2c:21:3d (00:ff:1b:2c:21:3d)
- Internet Protocol, Src: 169.254.100.141 (169.254.100.141), Dst: 72.21.32.138 (72.21.32.138)
- Transmission Control Protocol, Src Port: startron (1057), Dst Port: http (80), Seq: 1, Ack: 1, Len: 42
- Hypertext Transfer Protocol

The packet bytes pane shows the raw data in hexadecimal and ASCII:

```

0000  00 ff 1b 2c 21 3d 42 54 11 11 ff 0c 08 00 45 00  ...,!=BT .....E.
0010  00 52 00 f1 40 00 80 06 82 8a a9 fe 64 8d 48 15  .R..@... ..d.H.
0020  20 8a 04 21 00 50 62 be 2e bb fb a9 4e c0 50 18  ..!.Pb. ....N.P.
0030  44 70 05 3f 00 00 05 db fd 37 7f 11 01 b9 e5  Dp.?.... ..7.....
    
```

בתמונה זו ניתן לראות גם בדיקה של כתובת שרת שליטה ובקרה וגם תקשורת עם השרת

DNS lookup attempts		DNS	Standard query A majzufaiuq.info
		DNS	Standard query response, No such name
		DNS	Standard query A galileoboats.info
		DNS	Standard query response, No such name
		DNS	Standard query PTR .in-addr.arpa
		DNS	Standard query response PTR
		DNS	Standard query PTR in-addr.arpa
		DNS	Standard query response, No such name
		DNS	Standard query PTR .in-addr.arpa
		DNS	Standard query response, No such name
		DNS	Standard query A majzufaiuq.info
		DNS	Standard query response, No such name
		DNS	Standard query A foodcaters.info
		DNS	Standard query response A 72.21.32.138
Successful IP Address resolution		TCP	kiosk > http [SYN] Seq=0 Win=16384 Len=0 MSS=1460
Non-standard HTTP traffic in port 80		DNS	Standard query PTR in-addr.arpa
72.21.32.138	72.21.32.138	TCP	http > kiosk [SYN, ACK] Seq=0 Ack=1 Win=5840 Len=0 MS
	72.21.32.138	TCP	kiosk > http [ACK] Seq=1 Ack=1 Win=16944 [TCP CHECKSUM]
	72.21.32.138	HTTP	Continuation or non-HTTP traffic
		DNS	Standard query response PTR
72.21.32.138		TCP	http > kiosk [ACK] Seq=1 Ack=43 Win=5840 Len=0
72.21.32.138		HTTP	[TCP Previous segment lost] Continuation or non-HTTP
	72.21.32.138	TCP	[TCP Dup ACK 6233#1] kiosk > http [ACK] Seq=43 Ack=1
72.21.32.138		HTTP	[TCP out-of-order] Continuation or non-HTTP traffic
	72.21.32.138	TCP	kiosk > http [ACK] Seq=43 Ack=70 Win=16876 [TCP CHECKSUM]

Alternate Data Stream 3.3.3

כאשר מדובר במערכת הקבצים NTFS, שהיא מערכת הקבצים המרכזית במערכות Windows, מערכת ההפעלה "יודעת" כיצד להריץ קבצים על פי הסיימות של הקובץ. כך למשל הוגדר כי קבצי exe הם קבצי הפעלה, קבצי gif הם קבצי תמונה וכו'.

במחשבי Macintosh, או לפחות מחשבים המבוססים על מערכת הקבצים הישנה של החברה Macintosh Hierarchal File System (HFS), מידע זה מחולק לשניים. בקצרה, בשיטה זו המידע עצמו נשמר באזור אחד בקובץ הנקרא Data Fork בעוד ה-Meta-Data נשמר באזור הנקרא Resource Fork.

בכדי שמחשבי Macintosh ו-Windows יוכלו "לתקשר" ביניהם, הוסיפה חברת Microsoft למערכת NTFS את האפשרות להגדיר עבור קבצים Alternate Data Stream, שתפקידו הוא זהה לחלוטין לזה של ה-Resource Fork. אפשרות זו היא לא אפשרות ידועה במיוחד בקרב קהיליית המפתחים והמשתמשים של Windows, אך היא בהחלט ידועה בקרב קהיליית התוקפים הזדוניים.

האיום המייד של השימוש הזדוני בשיטה זו היא החבאת קבצים. צפייה פשוטה בספרייה בה נמצא קובץ עם ADS לא תראה את הקובץ. למעשה, בשביל לגלות קיום של קבצים אלו ללא ידיעה מוקדמת יש צורך בתוכנה מיוחדת (Lads - לדוגמה).

לשם ההדגמה, ניצור קובץ עם ADS. יש לוודא כי הפקודות לא מורצות בספרייה מרכזית, כי עלולות להיות לכך השלכות. באופן כללי, יש לנקוט משנה זהירות בהרצת פקודות אלו, והן לא מומלצות לאנשים ללא רקע טכני מתאים.

בהדגמה זו נניח כי קיימת ספרייה בשם test, ובה אנו מריצים את הפקודות.

1) `C:\test>echo "ADS" > test.txt:hidden.txt`

על ידי הרצת פקודה זו יצרנו למעשה שני קבצים. הראשון, Test.txt, שהוא קובץ ריק לחלוטין. השני, קובץ בשם hidden.txt, שמכיל את הטקסט ADS. אם נסתכל על הספרייה דרך ה-Explorer של Windows, או לחילופין נעשה dir, לא נראה את הקובץ hidden.txt. למעשה, לא נראה אותו אלא אם כן נעשה שימוש בתוכנה מתאימה, כמתואר למעלה.

2) `C:\test>lads`

```
LADS - Freeware version 3.21
(C) Copyright 1998-2003 Frank Heyne Software (http://www.heysoft.de)
This program lists files with alternate data streams (ADS)
Use LADS on your own risk!
```

```
Scanning directory C:\test\
```

```
size  ADS in file
-----
8  C:\test\test.txt:hidden.txt

8 bytes in 1 ADS listed
```

הקובץ בהחלט שם, ואפילו ניתן לגשת אליו:

3) `C:\test>notepad test.txt:hidden.txt`

ככדי למחוק את הקובץ המוחבא, יש למחוק את הקובץ המשמש כנקודת הקישור שלו:

4) `C:\test>del test.txt`

מצב חמור יותר הוא אם הקובץ המוחבא נוצר כאשר נקודת הקישור שלו היא ספרייה, ולא קובץ:

5) `C:\test> echo test > :hidden.txt`

כעת, אם נרצה למחוק את הקובץ המוחבא, עלינו למחוק את הספרייה כולה.

אם תוקף זדוני ירצה לוודא כי הקובץ המוחבא שלו יהיה מוגן היטב ממחיקה, כל שעליו לעשות הוא ליצור אותו כשנקודת הקישור שלו היא הספרייה עליה מותקנת מערכת ההפעלה.

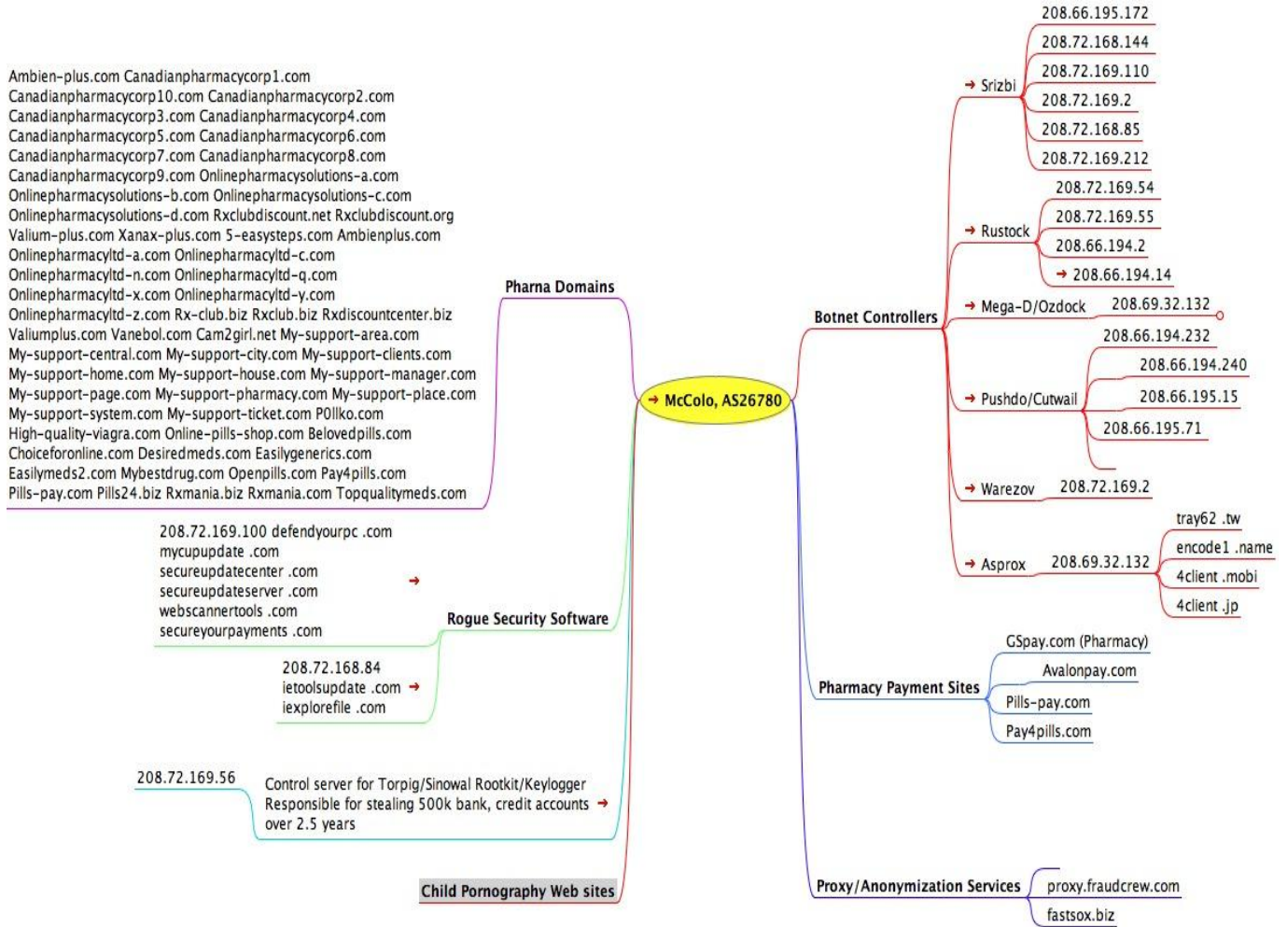
לבסוף, אין שום מניעה כי הקובץ המוחבא יהיה קובץ הרצה לכל דבר וכפי שנראה במסמך זה, מדובר בשיטה הנמצאת בשימוש בעולם.

4.3 היסטוריה וסטטיסטיקות

1.4.3 התחלת הפעילות

רשת Mega-D החלה לבנות עצמה בסוף שנת 2007, באמצעות הפצת סוס טרויאני בשם Ozdok, שהיווה פיתוח ייעודי לנושא. בתחילה, שרתי השליטה והבקרה שלה, כמו של רשתות Botnet רבות אחרות, התארחו ברשת נפרדת – רשת McColo. עד שנת 2008, רשת McColo רשת הייתה רשת מרכזית מאוד לאירוח אתרי תרופות מזויפות, פורנוגרפיה, תוכנות זדוניות וכאמור, שרתי שליטה ובקרה לסוסים טרויאניים.

בתמונה הבאה ניתן לראות את מפה חלקית של הקשרים בין רשת McColo לפשיעה הקיברנטית העולמית:

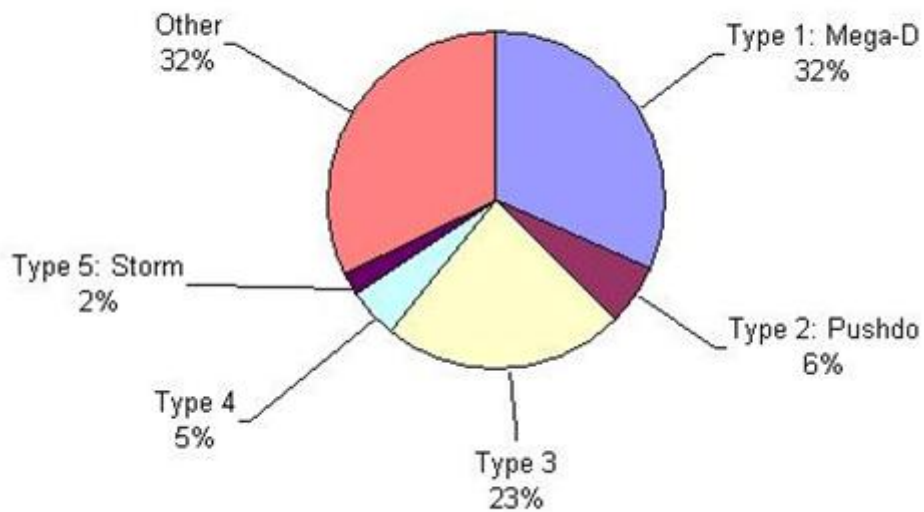

כבר בחודש הראשון לפעילותה רשת Mega-D נכנסה לעשירייה הראשונה של מפיצי הספאם הגדולים בעולם. חצי שנה בלבד לאחר תחילת פעילותה הגיעה הרשת להיקף שיא של 32% אחוז מתעבורת הספאם העולמית, והיא עשתה זאת באמצעות 35,000 מחשבים נגועים בלבד.

לשם ההשוואה, רשת הזומבים המפורסמת Storm Net, אשר חלשה בשיאה על יותר ממאה אלף מחשבים בכל רגע נתון, וגם זה על פי הערכות חסר, הייתה אחראית ברגע השיא שלה "רק" על כ-21% מתעבורת הספאם בעולם.

Mega-D לא שברה שיאים אך ורק באחוזי השליטה שלה, אלא גם ברווחיות כלכלית. חוקרי אבטחת מידע וכלכלה, מעריכים כי על כל 12.5 מיליון דברי ספאם שנשלחים בעולם, אדם

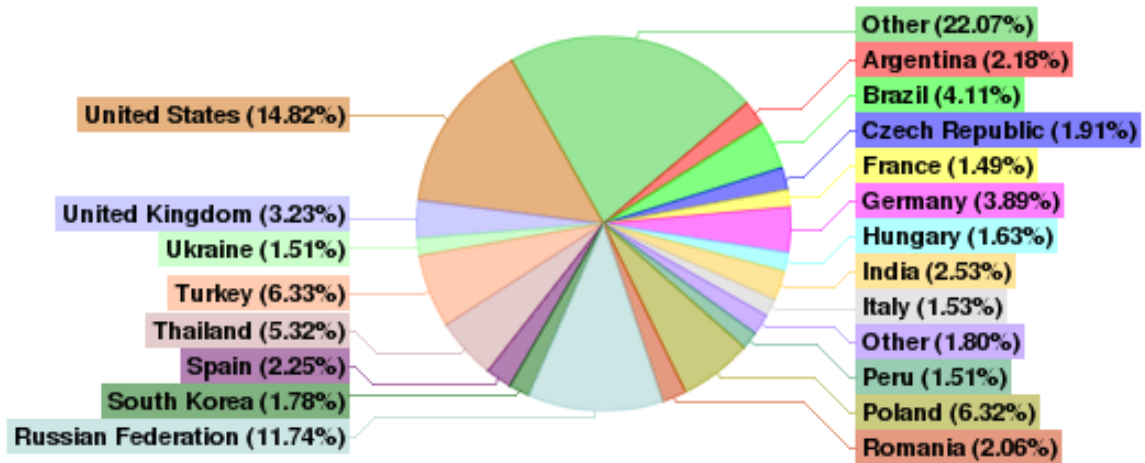
אחד יתפתה ויבצע רכישה בגובה ממוצע של \$96.5¹. מספר זה מיתרגם לרווח של \$0.0000077 על כל דואר ספאם שנשלח. מספר זה אולי נראה קטן מאוד ואולי גם לא כלכלי, אך בחודש ינואר 2008, שיא פעילות הרשת, רשת Mega-D שלחה כ-1.5 מיליארד דברי דואר ביום, או במילים אחרות, גרפה רווח של \$350,000.

¹<http://www.techradar.com/news/computing/spammers-get-1-response-to-12-500-000-emails-483381>

2.4.3 התפשטות Mega-D בעולם

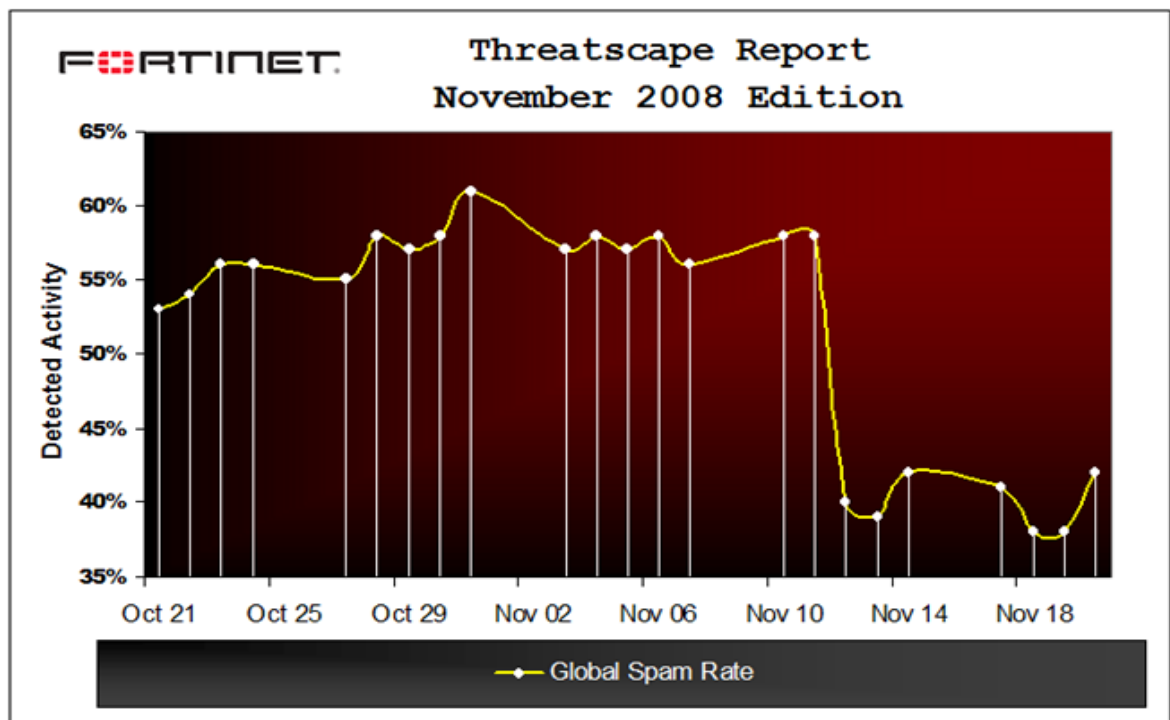
Mega-D/Ozdok Infections by Country

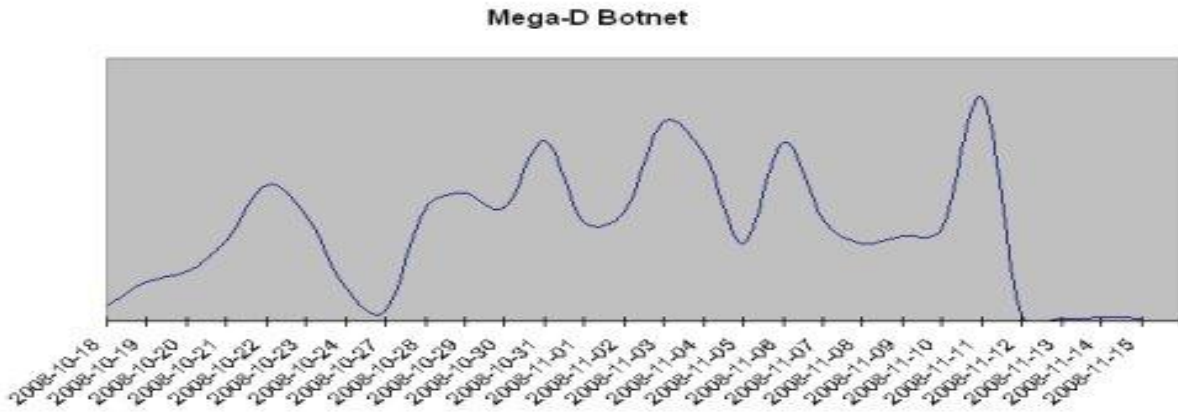
3.4.3 הנפילה הגדולה הראשונה, וההתאוששות הזמנית

בנובמבר 2008, לאחר פעילות משותפת של מספר גופי בטחון ומחקר באבטחת מידע, הורדה רשת McColo מעל גבי האינטרנט.

בתמונה הבאה ניתן לראות את גודל תעבורת הספאם כאחוז מתעבורת האינטרנט העולמית, ואת הנפילה הגדולה שבאה בעקבות הפלת רשת McColo.

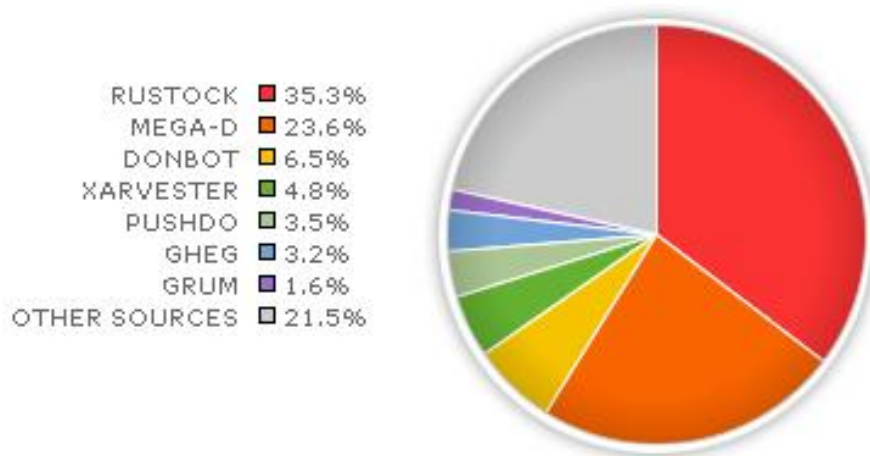

רשת Mega-D הושפעה ממהלך זה בצורה דרסטית

עם זאת, לאחר זמן קצר ניתן היה לראות שכמות דואר הזבל התחילה לצמוח בחזרה. בוני Mega-D החליטו ליצור לעצמם רשת חדשה וייעודית, ולמדו את הלקחים הנדרשים מהפלת McColo. על מנגוני ההגנה השונים שהוספו Ozdok כתוצאה מכך, יפורט בהמשך.

במהלך השנה שבאה אחרי הנפילה הגדולה, רשת Mega-D הייתה בדרך הבטוחה לחזור לגדולתה. התמונה הבא מראה את חלוקת הספאם בעולם על פי רשתות ההפצה הגדולות. יש לקחת את הנתונים המובאים בפרופורציה הנכונה; גם אם אחוזי השליטה גדולים של המתחרה Rustock גדולים אף מהשיא הקודם של Mega-D, במספרים אבסולוטיים המספר אפילו לא קרוב לימי גדולת תעבורת הספאם של רשת McColo.

4.4.3 הפלת Mega-D על ידי חברת FireEye

כאמור, Mega-D הייתה בדרך חזרה למעלה, אך הפעם חברת אבטחת מידע בשם FireEye החליטה לקחת את העניין לידיה, ולהוריד את הרשת.

לאחר מחקר מעמיק על הסוס עצמו, יצרה חברת FireEye קשר עם כל ספקיות האינטרנט אצלם התארחו שרתי ה-C&C הידועים של Mega-D, וביקשה מהם להוריד את השרתים. לאחר פנייתם נשאר רק 4 כתובות IP של שרתי שליטה ובקרה.

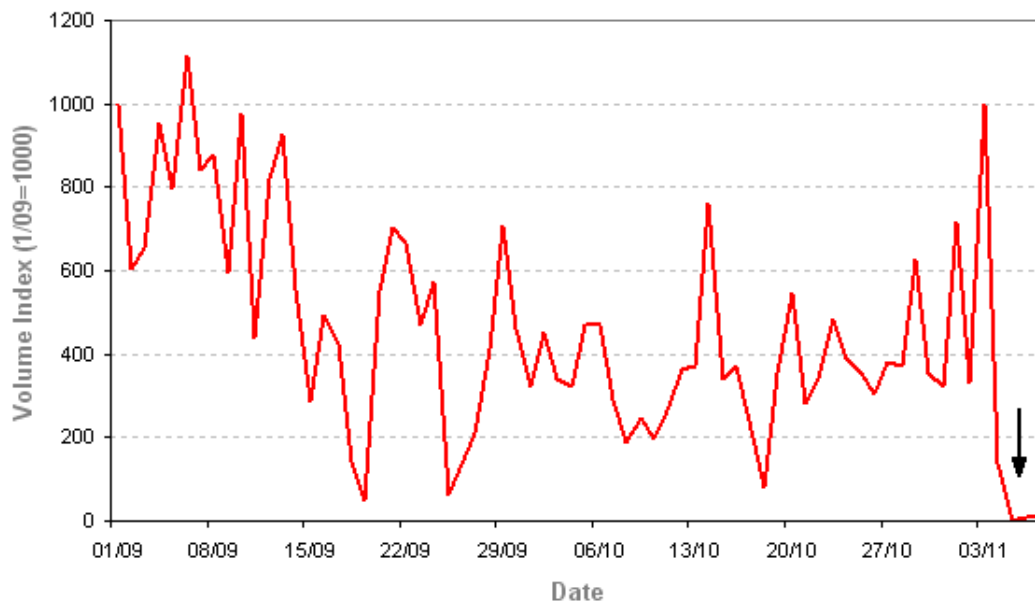
בשלבם הבאים, חברת FireEye החלה בשיטתיות ובהדרגתיות להשתלט על שרתי השליטה והבקרה של הסוס. מצב זה אפשר לחברה לבנות שרתי דמה של שליטה ובקרה, ולהתחיל לקבל מידע רב לניתוח, כולל מידע על אופי פעילות הסוס, וכן על היקף ההתקנות שלו.

כפי שנאמר מעלה, כל סוס Ozdok מגיע עם רשימה מובנית של שרתי שליטה ובקרה. חברת FireEye הסתמכה על כך שבכל רגע נתון היו פעילים רק מספר שרתים בודדים, וכל שאר הרשימה שימשה לגיבוי בלבד. FireEye ניצלה את חוסר ערנותם של בוני Mega-D, וגילתה כי מספר דומיינים רשומים של שרתי שליטה ובקרה עומדים לקראת סיום תקופת הרכישה שלהם. ברגע שיכלו, רכשה החברה את הדומיינים, וניתקה בכך את הסוסים מהשרתים שלהם. לאחר מכן, FireEye רכשה את הדומיינים הלא פעילים הרשומים של רשת Mega-D.

כמו כן, כפי שנאמר קודם, כמפלט אחרון, הסוס המותקן יכול לייצר שם אקראי ולנסות לבנות אליו. ברגע שחברת FireEye הצליחה להבין את החוקיות שבשמות האקראיים לכאורה, רכשה החברה גם את הדומיינים הללו, וקישרה אותם לשרת הדמה.

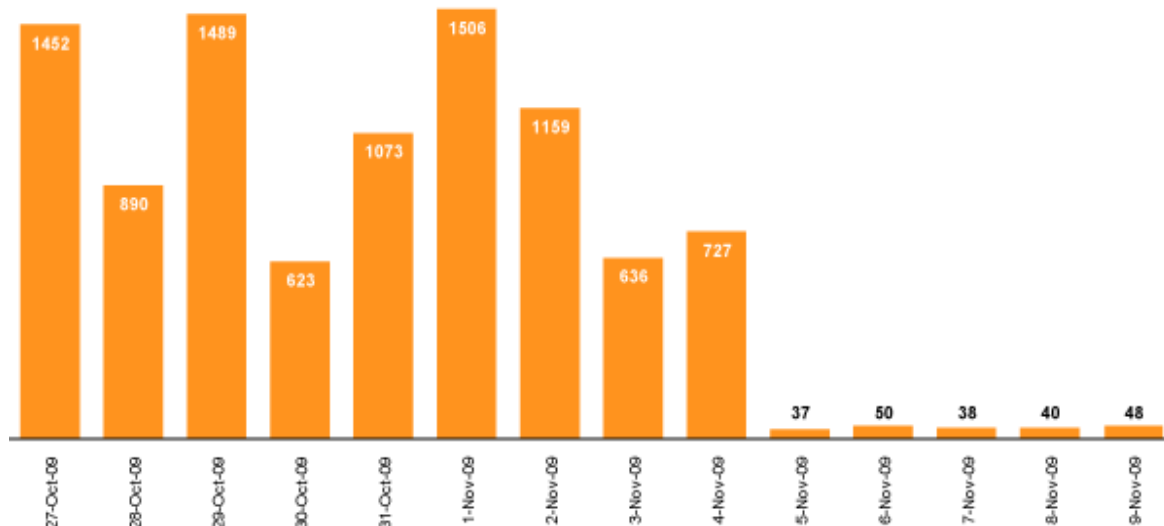
כאן ניתן לראות את ההשפעה של עבודתה של FireEye על כמות ה-Spam שנשלחה על גבי רשת Mega-D.

Spam from Mega-D Botnet

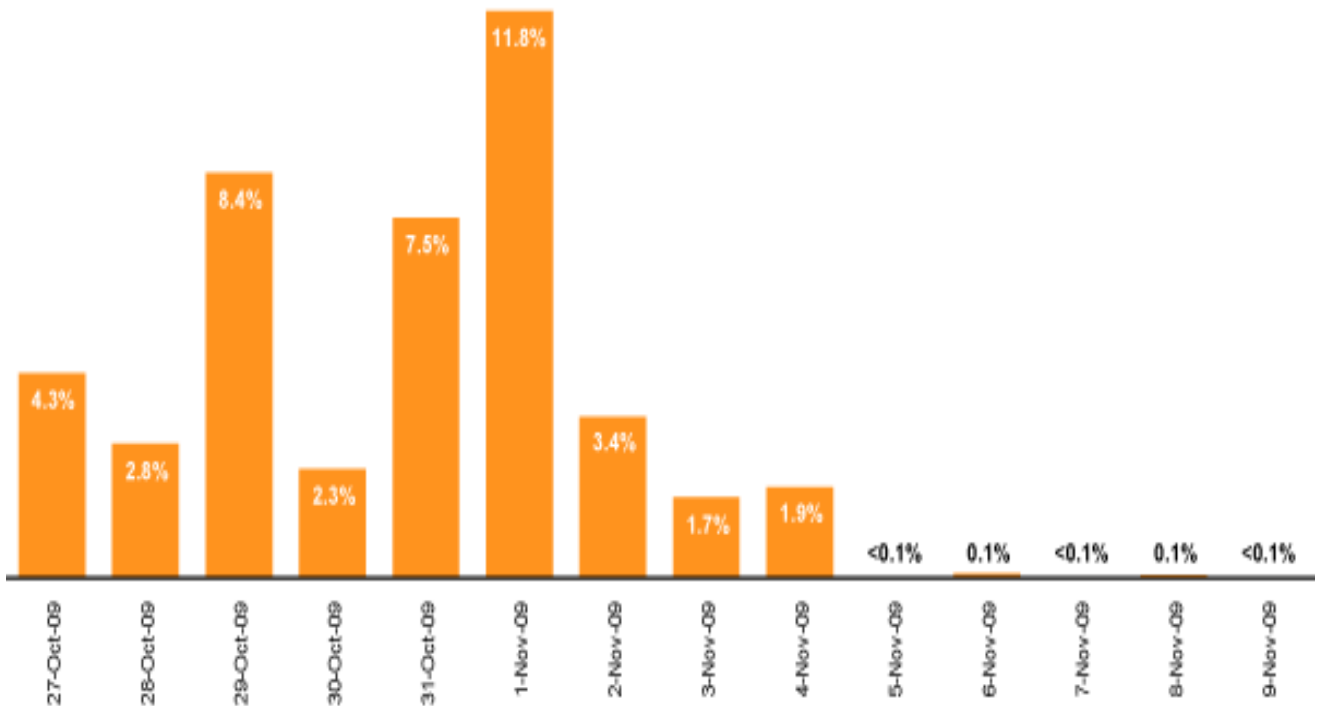
בגרף הבאה ניתן לראות נתונים לגבי מספרי ה IP הייחודיים של רשת Mega-D שנראו על ידי Symantec. לפי Symantec כל יום נצפו בין 600 ל 1600 כתובות IP ייחודיות המקושרות לרשת Mega-D. לאחר ה4 בנובמבר מספר זה ירד ל-50.

Mega-D Unique IP Adresse

בגרף הבאה ניתן לראות את כמות הדואר הנשלח מ-Mega-D לפי אחוז מכל הדואר בעולם. ניתן לראות שלאחר ה-4 בנובמבר כמות דואר הזבל שנשלח מ-Mega-D הוא קטן מעשירית האחוז מכלל הדואר העולמי.

Mega-D Contribution to Spam

5.4.3 סיכום ביניים

מוקדם עדיין מכדי להעריך אם הפלת רשת Mega-D היא עניין סופי או זמני. לבטח ניתן להגיד שגם רשת Mega-D לא תשוב, יהיו אחרות שיתפסו את מקומה.

עם זאת, נשאלת השאלה – אם חברה קטנה כמו FireEye הצליחה להפיל את אחת מרשתות הספאם הגדולות, למה לא נעשתה פעולה כזו מצד ענקי אבטחת המידע. עולם אבטחת המידע כבר ידע הצלחות של התארגנויות מסוג זה – לדוגמא, בפברואר 2009 חברות כגון מייקרוסופט, VeriSign, AOL, Symantec ועוד רבות התאגדו בהצלחה כדי להפיל את תולעת הקונפיקר.

האם אין דרך לשמור על התארגנות זו פועלת ומצליחה לאורך זמן?

ביבליוגרפיה

- <http://blog.fireeye.com/research/2009/11/killing-the-beastpart-4.html>
- <http://www.symantec.com/connect/blogs/mega-d-aka-ozdok-crippled>
- <http://www.secureworks.com/research/threats/ozdok/?threat=ozdok>
- <http://www.m86security.com/TRACE/traceitem.asp?article=510>
- <http://tools.cisco.com/security/center/viewAlert.x?alertId=18233>
- <http://www.spamfighter.com/News-9799-New-Mega-D-botnet-supersedes-Storm.htm>
- <http://www.m86security.com/trace/traceitem.asp?article=1161>
- http://www.symantec.com/security_response/writeup.jsp?docid=2008-021215-0628-99&tabid=2
- <http://blogs.msdn.com/tzink/archive/2009/11/13/fireeye-knocks-mega-d-offline.aspx>
- <http://www.m86security.com/trace/i/Botnets-show-signs-of-life,trace.820~.asp>
- <http://blog.fireeye.com/research/2009/11/smashing-the-ozdok.html>
- <http://www.zdnetasia.com/news/security/0,39044215,62037354,00.htm>
- <http://www.securecomputing.net.au/News/102413,megad-botnet-stronger-than-storm-promotes-male-sexual-pills.aspx>
- <http://www.m86security.com/support/search/SiteSearch.asp>
- <http://www.mxlogic.com/itsecurityblog/1/2008/11/The-Day-the-Botnet-Died.cfm>
- <http://www.avertlabs.com/research/blog/?cat=3>
- <http://vil.nai.com/images/message.jpg>
- <http://www.securecomputing.net.au/Feature/103968,superbotnets-megad-vs-storm-an-indepth-look.aspx>
- http://www.windowsecurity.com/articles/Alternate_Data_Streams.html
- <http://www.m86security.com/trace/i/Mega-D-Spam>Returns,trace.571~.asp>
- <http://billmullins.wordpress.com/2009/11/13/the-mega-d-botnet-bites-the-dust-sort-of/>

עמוד 25 מתוך 25

<http://arstechnica.com/security/news/2008/12/mega-d-botnet-flexes-muscle-after-isp-takedowns.ars>

<http://www.pc1news.com/news/0298/herbalking-uses-mega-d-botnet-to-spam-millions.html>